

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 309/2017
07.12.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Звездане Лутовац, чланова већа, у парници по тужби тужиоца-противтуженог „АА“ у стечају, ..., кога заступа пуномоћник Владимир Добрић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца „ББ“, ..., кога заступа пуномоћник Бранислав Рајић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости и побијања, одлучујући о ревизији тужиоца и ревизији туженог, изјављеним против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7050/16 од 08.05.2017. године, у седници већа одржаној дана 07.12.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиоца и туженог, изјављене против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7050/16 од 08.05.2017. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Панчеву П 1/15 од 22.03.2016. године, у ставу I изреке одбијен је примарни тужбени захтев тужиоца да се утврди да је ништаво Судско поравнање од 15.12.2009. године које су закључили тужилац и тужени и које је одобрено решењем Трговинског суда у Панчеву дана 15.12.2009. године у парничном предмету П 910/09. Ставом II изреке усвојен је евентуални тужбени захтев за побијање радње тужиоца и туженог која се састоји у закључењу Судског поравнања од 15.12.2009. године у парничном поступку пред Трговинским судом у Панчеву у парничном поступку П 910/09 и утврђује да исто не производи правно дејство у односу на стечајну масу. Ставом III изреке одбачена је противтужба туженог којом је тражио да суд обавезе тужиоца да му исплати износ од 58.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 15.12.2009. године до исплате, као услов за враћање зграде у ул. ... .. у ..., објекат самопослуге „...“. Ставом IV изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.548.250,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 7050/16 од 08.05.2017. године, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврђена наведена првостепена пресуда.

Против другостепене пресуде тужилац и тужени су благовремено изјавили ревизије због погрешне примене материјалног права. Трошкове су опредељено тражили.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизије парничних странака нису основане.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Нетачна је тврдња туженог да је тужба у овом спору поднета од стране стечајног дужника, а не од стране стечајног управника као овлашћеног лица за ову радњу. У списима предмета постоји пуномоћје издато адвокату Владимиру Добрићу издато од стране стечајног управника тужиоца-Агенције за приватизацију, Центар за стечај, за заступање у овој правној ствари, па не стоје наводи туженог у том смислу. Поред тога, ревизијом туженог се без основа указује на погрешну одлуку суда о дозволи преиначења тужбе, као и на погрешно утврђено чињенично стање и оцену доказа. Ово из разлога што наведене повреде поступка и оцена чињеничног стања сходно одредби члана 407. Закона о парничном поступку не представљају ревизијске разлоге.

Према утврђеном чињеничном стању дана 24.03.2009. године закључен је Уговор о продаји друштвеног капитала овде тужиоца као субјекта приватизације методом јавне аукције. Уговор је закључен између Агенције за приватизацију РС и привредног друштва „ВВ“ ..., као купца капитала. Тим Уговором је, између осталог, предвиђена исплата купопродајне цене у шест рата и испуњење обавеза из Социјалног програма. Обавезе по основу социјалног програма и других давања према трећим лицима су због блокаде рачуна, тужиоца измириване путем Уговора о асигнацији. На тај начин извршена су плаћања у износу од 77.714.387,74 динара, од чега 15.778.207,84 динара на име текућих трошкова пословања, а 61.936.179,90 динара на име социјалног програма за исплате отпремнина. Уговорена купопродајна цена капитала је износила 1.517.213,74 евра. Купац капитала „ВВ“, ... је уплатио само прву рату једнаку износу уплаћеног депозита од 756.626,00 еура, односно 50% укупне цене. Преостали износ за 2-6 рату купац није измирио. То је био један од разлога за раскид Уговора о чему је Агенција за приватизацију РС обавестила купца својим дописом од 21.05.2010. године. Између туженог и предузећа „ВВ“ ... дана 07.12.2009. године закључен је Уговор о уступању потраживања по коме је туженом уступљено потраживање у износу од 58.000.000,00 динара. Наведени уговор прокњижен је у књиговодственој евиденцији тужиоца и тако су затворене обавезе према купцу капитала за износ од 58.000.000,00 динара на дан 29.12.2009. године. Претходно је тужени тужиоцу упутио допис обавештавајући га о уступању са позивом да у року од 3 дана плати наведени износ. Тужилац није поступио у наведеном року. Зато је тужени поднео тужбу ради наплате истог. Парничне странке

су дана 15.12.2009. године закључиле Споразум о судском поравнању којим је констатован дуг тужиоца према туженом у износу од 58.000.000,00 динара. Констатовано је и да поверилац одустаје од евентуалног покретања стечајног поступка над дужником, да преузима трошкове поступка и одустаје од камате преко наведеног износа. Осим тога тужилац је као ванкњижни власник непокретности идентификоване као самопослуга „...“ у ..., површине 1722,78 м² процењене вредности 630.000,00 еура односно 59.765.324,50 динара, дозволио туженом као повериоцу, да се без његове даље сагласности на основу судског поравнања, укњижи у јавним књигама као носилац права коришћења земљишта и права власништва на објекту. Иако је процењена вредност већа од дуга, дужник је сагласан да се поравнање изврши на износ од 58.000.000,00 динара. Истог дана парничне странке су у предмету Трговинског суда у Панчеву П 910/09 закључиле судско поравнање идентичне садржине. НБС је Привредном суду у Панчеву дана 15.04.2010. године поднела предлог за отварање поступка стечаја над тужиоцем, на основу кога је 11.06.2010. године над тужиоцем отворен поступак стечаја. Након тога је тужени као оснивач привредног друштва „ГГ“, ... (сада „ББ“ , ...) унео и уписао неновчани капитал -објекат самопослугу „...“ насеље ... .. .

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили примарни тужбени захтев за утврђење ништавости спорног Судског поравнања од 15.12.2009. године и одобреног решењем Трговинским суда у Панчеву П 910/09 од 15.12.2009. године. Усвојен је евентуални захтев за побијање правне радње закључења наведеног судског поравнања и утврђено да исто не производи правно дејство у односу на стечајну масу тужиоца. Одбачена је противтужба за исплату износа од 58.000.000,00 динара са каматом као недозвољена.

Према оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили примарни захтев а усвојили евентуални захтев за побијање правне радње закључења судског поравнања. Разлоге које је навео другостепени суд у својој одлуци, прихвата и ревизијски суд.

Тужилац је успео у спору усвајањем евентуалног тужбеног захтева. Постављањем тог захтева он је пристао на доношење сваке повољне пресуде у односу на постављене захтеве. Усвајањем евентуалног тужбеног захтева удовољено је тужбеном захтеву. Стога су ревизијска указивања тужиоца да је суд морао усвојити примарни, а не евентуални захтев безпредметна.

Неосновани су и ревизијски наводи тужиоца да је спорно Судско поравнање ништаво јер му је циљ био изигравање прописа о приватизацији и самог Уговора о приватизацији. Оценом изведених доказа утврђено је да је у тренутку закључења спорног Судског поравнања привредно друштво „АА“, ... пословало са већинским приватним капиталом. Зато му није била потребна сагласност Агенције за приватизацију РС за закључење спорног поравнања. Према томе, спорно поравнање није закључено противно прунудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима. Из тог разлога је правно неутемељено тужиочево позивање на одредбу члана 103. став 1 ЗООа, како правилно закључују и нижестепени судови.

У првостепеном поступку је правно релевантно утврђено да су испуњени општи услови за побијање правних послова и других правних радњи у стечају. То су: отварање стечајног поступка; чињеница да у стечајној маси нема довољно имовине за потпуно намирење стечајних поверилаца и да је правни посао пуноважан, све у смислу члана 119. Закона о стечају. Тужилац је доказао и да је дошло до нарушавања равномерног намирења стечајних поверилаца. Зато је правно неутемељена ревизијска тврдња да судско поравнање не може бити предмет побијања у стечају. Напротив оно представља посао за чије су побијање испуњени услови из члана 119. Закона о стечају.

Неоснован је и ревизијски навод да тужилац није доказао да је дошло до оштећења осталих поверилаца, односно да је нарушено њихово равномерно намирење.

Одредбом члана 120. Закона о стечају је прописано да се правни посао или друга правна радња могу побијати ако су предузети у последњих шест месеци пре подношења предлога за покретање стечајног поступка. Поред тога, потребно је и да се тим правним послом једном повериоцу пружа обезбеђење или даје намирење на начин и у време који су у складу са садржином његовог права (уобичајено намирење), и да је у то време стечајни дужник био неспособан за плаћање, а поверилац је знао или морао знати за његову неспособност.

Из наведеног следи да је предмет побијања у случају код уобичајеног намирења правно ваљана радња, односно правни посао. Ти правни послови се могу побијати ако су предузети у последњих шест месеци пре подношења предлога за покретање стечајног поступка. За њихово успешно побијање потребно је и да је стечајни дужник у време када су предузети био неспособан за плаћање. Истовремено на страни сауговорача се тражи и да је исти знао или морао знати да је стечајни дужник био неспособан за плаћање. Спорно поравнање је закључено у оквиру рока од шест месеци пре подношења предлога за отварање стечаја. У њему је јасно констатовано да тужилац не може да измирује обавезе због неспособности за плаћање (као и да тужени неће поднети предлог за отварање стечаја). Дакле неведеним текстом поравнања се несумљиво потврђује да је туженом на дан његовог закључења била позната чињеница постојања тужиоачеве неспособности за плаћање. Зато није било потребе да се та околност посебно доказује. Продајом спорне непокретности у стечају, тужилац је могао да измири своје обавезе према осталим повериоцима у складу са редоследом њиховог намирења. Стога је правилан закључак нижестепених судова да су на наведени начин остали повериоци били оштећени јер је дошло до њиховог неравномерног намирења. Зато су супротни ревизијски наводи туженог неосновани.

Неосновано је ревизијско позивање на одлуку Уставног суда РС. Одлуком Уставног суда Уз 850/2010 утврђена је неуставност одредби члана 150-154 Закон о стечају и иста делује за убудуће. Од датума њеног објављивања у Сл. гласнику РС – 25.07.2012. године правне последице судских одлука заснованих на неуставним

одредбама Закона о стечају, могле су се отклонити само у посебном поступку прописаном одредбом члана 61. Законом о Уставном суду РС. У конкретном случају то није учињено. Зато су без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари и ревизијски наводи туженог у погледу постојања претходног правног питања о законитости покренутог стечаја над тужиоцем.

Ревизијом тужиоца се у суштини понављају сви разлози истицани у жалбеном поступку. Они су од стране другостепеног суда правилно оцењени као неосновани. Стога их ревизијски суд није посебно образлагао у овој пресуди.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић